

Pamięć o Holokauście we współczesnej Ukrainie
Na przykładzie uczczenia pamięci ofiar Babiego Jaru

Wykład poświęcony jest złożonemu i ważnemu tematowi: uczczeniu pamięci ofiar II Wojny Światowej i ofiar Holokaustu na współczesnej Ukrainie. W okresie suwerenności Ukrainy, w ciągu ostatnich 30 lat, odkryto około 2000 miejsc masowych egzekucji ukraińskich Żydów podczas nazistowskiej okupacji ziem ukraińskich przez hitlerowców. W latach niepodległości Ukrainy zapewniono upamiętnienie, w ponad 1200 miejscach wykonano nowe tablice pamiątkowe, postawiono pomniki, zabezpieczono miejsca pamięci. Odbyło się to dzięki wysiłkom ukraińskiego społeczeństwa obywatelskiego, lokalnych społeczności żydowskich, a w niektórych przypadkach przy udziale władz lokalnych i centralnych.

Spotkanie poświęcone będzie problematyce uczczenia pamięci ofiar nazistowskiego ludobójstwa w Babim Jarze w Kijowie, w miejscu największej masowej zagłady Żydów na Ukrainie, a także innych ofiar terroru narodowosocjalistycznego. Uwaga zostanie zwrócona na aktualną bardzo trudną sytuację polityczną wokół działalności Narodowego Historycznego Rezerwatu Pamięci „Babi Jar” (NIMZ „Babi Jar”) oraz na problem upamiętnienia całego terenu Babiego Jaru.

Strategia pamięci narodowej na Ukrainie to przede wszystkim kwestia Ukraińców jako nacji politycznej, w skład której wchodzi etniczni Ukraińcy, Żydzi, Romowie, Muzułmanie, Rosjanie itd. Jednakże ci, którzy nie czują się częścią tej nacji politycznej, ale chcą się odseparować od niej jako jedna, własna grupa etniczna, nie mogą odegrać decydującej roli w podejmowaniu kwestii dotyczących miejsc pamięci narodowej na Ukrainie w ogóle, a w szczególności upamiętnienia Babiego Jaru.

Dla Ukraińców śmierć Żydów i wielu innych w Babim Jarze to nasze wspólne bolesne doświadczenie, nie mniej dotkliwe niż trauma Hołodomoru i innych tragedii, które rozegrały się w trudnej historii ostatniego stulecia na Ukrainie.